

CUMHURBAŞKANI

**RECEP
TAYYİP
ERDOĞAN:**

**15 Temmuz'da
Geleceğimize
Sahip Çıktık**

SÖYLEŞİ: PROF. DR. BURHANETTİN DURAN

Türkiye, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde 18 yılda iç siyasette ve dış politikada önemli bir çıta yakaladı. Bir taraftan demokrasisini kuvvetlendirdi diğer taraftan kalkınma alanında büyük hamleler yaptı. Yerli ve milli üretimi başta savunma sanayii olmak üzere pek çok alanda geliştirerek parmakla gösterilecek bir seviyeye çıkarttı. Gerçekleştirilen devasa hamleler sayesinde Türkiye küresel ölçekte hem sahada hem masada hak ettiği konumu elde etti. Koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında Türkiye, aralarında ABD, İngiltere ve İtalya'nın da yer aldığı 140 ülkeye gönderdiği yardımlar ve sancılı coğrafyalardaki kritik adımlarıyla umudun adı oldu. Gözler ülkemize çevrilmiş durumda. Böyle bir zaman diliminde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile söyleşi yaptık. SETA Vakfı Genel Koordinatörü Prof. Dr. Burhanettin Duran'ın gerçekleştirdiği söyleşide, Cumhurbaşkanı Erdoğan gündemde yer tutan önemli konulara dair sorularımızı yanıtladı.

Sayın Cumhurbaşkanım öncelikle söyleşi önerimizi kabul ettiğiniz için SETA Vakfı ve Kriter dergisi olarak çok teşekkür ediyoruz. Gündemde iç ve dış politikanın çok sıcak konuları var. Ama öncelikle dördüncü yılına geldiğimiz 15 Temmuz destanı ile başlayalım. Türk siyasal hayatına bakıldığında milletimizin meydanları doldurarak canı pahasına ilk kez böylesine iradesine sahip çıktığı görüldü. 15 Temmuz gecesi sizin için ne anlam ifade etmektedir?

15 Temmuz, tarihimizin en büyük direniş destanlarından biridir. O gece milletimiz, kadını-erkeği, genci-yaşlısıyla iradesine, geleceğine ve devletine sahip çıkmıştır. 15 Temmuz, aynı zamanda milli irade üzerindeki vesayet zincirlerinin kırılması açısından da bir milat olmuştur. Türkiye'yi esaret altına almak isteyen güçlerin 40 yıldır beslediği, büyüttüğü

FETÖ'nün gerçek yüzü ortaya çıkmıştır. O gece vatan için can veren aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, cesaret timsali gazilerimize sağlıklı uzun ömürler temenni ediyorum. Şehit ve gazilerimize olan minnet borcumuzu asla ödeyemeyiz. Bugün topraklarımızda özgürce yaşıyor-sak şehitlerimizin ve gazilerimizin sayesinde.

FETÖ'DEN ARINDIKÇA TSK GÜÇLENDİ

FETÖ üyelerinden temizlendikçe Türk Silahlı Kuvvetleri'nde (TSK) nasıl bir tablo ortaya çıkıyor?

15 Temmuz'la birlikte FETÖ'cü unsurlar Silahlı Kuvvetlerimizden büyük oranda temizlenmiş oldu. İçerideki hainler tasfiye edilince ordumuz adeta kendini yeniden buldu. Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadeleden yurtdışı

operasyonlara kadar farklı cephelerde imza attığı başarıların altında, bünyesinde yapmış olduğu işte bu temizlik vardır. Silahlı Kuvvetlerimiz asıl görevine yoğunlaşmış ve vazifesini bîhakkın yerine getirmeye başlamıştır. Emniyet teşkilatımızda da benzer durum söz konusudur. Bu insicamı korumakta ve güçlendirmekte kararlıyız.

Türk demokrasi tarihi bakımından nasıl bir önemi var 15 Temmuz direnişinin?

Türkiye'nin 1950'de başlayan demokrasi yolculuğu, maalesef her 10 yılda bir tekrarlanan müdahalelerle sürekli kesintiye uğradı. Sandıktan çıkan irade hiçbir zaman tam olarak ülke yönetimine yansımada. 1961 Anayasası'yla tesis edilen vesayet kurumları, milletten almadıkları yetkileri kullanarak, milletin iradesine ortak oldu.

15 Temmuz, tarihimizin en büyük direniş destanlarından biridir. O gece milletimiz, kadını-erkeği, genci-yaşlısıyla iradesine, geleceğine ve devletine sahip çıkmıştır. 15 Temmuz, aynı zamanda milli irade üzerindeki vesayet zincirlerinin kırılması açısından da bir milat olmuştur.

Kefenimizi giyerek çıktığımız bu yolculukta, milletin emanetine sahip çıkma noktasında her türlü mücadeleyi verdik. Bu tarihi süreç içinde 15 Temmuz bir dönüm noktasıdır. 15 Temmuz, Türkiye’de gerçek anlamda millet egemenliğinin tesis edildiği gündür. Milletin iradesini teslim alma teşebbüsü, bizzat milletin direnişi ile engellenmiştir.

Gerek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığımız döneminde gerekse Başbakanlığımızda bunları hep karşımızda bulduk. Ne yaptysak bunlara rağmen yaptık. Kefenimizi giyerek çıktığımız bu yolculukta, milletin emanetine sahip çıkma noktasında her türlü mücadeleyi verdik. Bu tarihi süreç içinde 15 Temmuz bir dönüm noktasıdır. 15 Temmuz, Türkiye’de gerçek anlamda millet egemenliğinin tesis edildiği gündür. Milletin iradesini teslim alma teşebbüsü, bizzat milletin direnişi ile engellenmiştir.

CHP HER ZAMAN DARBECİLERİN DESTEKÇİSİ OLDU

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun 15 Temmuz’a ilişkin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Daha önce “Darbe girişimi olursa tankın üzerine ilk ben çıkacağım” şeklinde açıklamalar yapan ana muhalefet partisi genel başkanından nasıl davranması beklenirdi?

Demokrasiyi ve milli iradeyi savunmak sadece iktidarın değil, herkesin görevidir. Demokrasiyi hedef alan girişimler karşısında siyasi ikbal kaygısı gütmekten, korkmadan, çekinmeden tepki koymaları gerekir. Ancak 1960’tan beri CHP’nin darbeyi destekleyen, müdahaleye çanak tutan bir politika izlediğini görüyoruz. 27 Mayıs’ın da 28 Şubat’ın da 15 Temmuz’un da en büyük destekçisi CHP’dir.

Normal şartlarda bu tarz iddialı cümleler kuran birisinden, sözünü tutması ve tankların üstüne çıkması beklenirdi. Ancak CHP Genel Başkanı tankların üstüne çıkmak yerine darbecilerle anlaşarak tankların arasından kaçmayı tercih etti. Sığındığı Bakırköy Belediye Başkanı’nın evinde, milletin mücadelesini kahve içerek televizyondan takip etti.

Tabi ortada çok ciddi bir muamma var. 4 yıl geçmesine rağmen

açıklığa kavuşturulmamış sorular var. CHP Genel Başkanı 15 Temmuz gecesine dair şüphe bulutlarını artık dağıtmalıdır. O gece kimlerle konuştuğunu, kimlerle hangi pazarlıkları yaptığını öncelikle kendisinin anlatması gerekir. 15 Temmuz sonrasında kullandığı FETÖ jargonu ile o gece yaşananlar arasında bir irtibat olup olmadığını açıklığa kavuşturmalıdır.

FETÖ DE ANTIFA GİBİ BİR TEHDİT ABD'YE...

15 Temmuz'dan sonra FETÖ ile mücadelede büyük adımlar attınız. Öncülük ettiniz. FETÖ konusunda gelinen noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Darbeye karışanlarla ilgili davaların önemli bir kısmı tamamlandı. Milletin kanını dökenler, millete kurşun sıkanlar işledikleri cinayetlerin hesabını hukuka verdi ve veriyor. Örgütün gizli yapılanmasına yönelik operasyonlar ise devam ediyor. Elbette 40 yıl boyunca devlete sızan sinsi bir yapıyı 4 yılda tamamen temizlemek mümkün değildir. Nitekim güvenlik ve yargı birimlerimiz, her gün yeni bir bulguya ulaşarak, örgütün kripto yapılanmasını deşifre ediyor. Firari şahısların ülkemize iadesi konusunda da Adalet Bakanlığımız gereken çalışmayı titizlikle yürütüyor. Örgütün üst düzey militanlarından bazılarının ülkemize iadesini sağladık.

Burada kimi ülkelerin tavırlarıyla ilgili şu hususu ifade etmek zorundayım. Lafa gelince sürekli demokrasiden bahsedenler, bize hukuk dersi verenler maalesef demokrasi düşmanlarına kol kanat germekten çekinmiyorlar. Birçok batı ülkesinin FETÖ'cülerini himaye ettiğini, bunlara aleni destek verdiğini görüyoruz. Kimi devletler bunu sırf bize zarar vermek için yaparken, bazıları da gafletten, FETÖ tehdidini idrak edememekten yapıyor. Ancak Antifa örneğinin herkes için bir ibret vesilesi olacağına inanıyorum. Daha birkaç yıl öncesine kadar romantik sözlerle desteklenen bu yapı şimdi terör estiriyor, sokakları ateşe veriyor. Nitekim bu taşkınlıklar karşısında Sayın Trump, Antifa'yı terör örgütü olarak ilan edeceklerini açıkladı. Benzer tehdit FETÖ için de geçerlidir.

FETÖ dışında TSK tarafından terör örgütü PKK'ya yönelik önemli operasyonlar icra ediliyor. Avrupa ve ABD kamuoyunda Türkiye'nin operasyonları konusunda oluşturulmaya çalışılan bir algı var, nasıl yorumluyorsunuz?

**CHP GENEL BAŞKANI
15 TEMMUZ GECESİNE DAİR ŞÜPHE BULUTLARINI ARTIK DAĞITMALIDIR. O GECE KİMLERLE KONUŞTUĞUNU, KİMLERLE HANGİ PAZARLIKLARI YAPTIĞINI ÖNCELİKLE KENDİSİNİN ANLATMASI GEREKİR.
15 TEMMUZ SONRASINDA KULLANDIĞI FETÖ JARGONU İLE O GECE YAŞANANLAR ARASINDA BİR İRTİBAT OLUP OLMADIĞINI AÇIKLIĞA KAVUŞTURMALIDIR.**

Terörü bu toprakların kaderi olmaktan muhakkak çıkartacağız. Bu yönde son yıllarda gerçekten önemli adımlar attık. Suriye'de kurulmak istenen terör koridorunu gerçekleştirdiğimiz operasyonlarla akamete uğrattık. Terör örgütlerinin bir dönem kol gezdiği 8 bin 200 kilometrekarelik alanı, DEAŞ ve PKK/YPG'li teröristlerden temizledik. Irak'ta da PKK hedeflerine yönelik başarılı harekâtlar düzenliyoruz. Haziran ayının ortasında yapılan hava ve kara harekâtları, bu sürecin parçalarıdır. PKK bu toprakların iklimine, insanına, inancına, değerlerine ve kültürüne düşman bir terör örgütüdür. Onbinlerce insanımızın katilidir. Bölgemizin geleceğinde bu örgüte yer yoktur.

SİHA VE İHA'LAR DENGELERİ DEĞİŞTİRİYOR

Terörle mücadelede yerli ve milli üretim büyük rol oynuyor. Savunma sanayii alanında Türkiye nasıl bir durumda?

Savunma sanayiinde yerlilik oranını yüzde 20 seviyelerinden aldık, yüzde 70'lerin üstüne çıkardık. 2002'de sadece 62 savunma projesi yürütülürken, bugün bu sayı 700'e yaklaştı. Son 5 yılda yaklaşık 350 yeni proje başlattık. 2002'de yaklaşık 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken geldiğimiz noktada yaklaşık 11 katlık bir artışla 60 milyar dolarlık proje hacmine ulaştık. İhale süreci devam eden projelerle bu rakam 75 milyar doların üzerine çıkıyor. Aynı dönemde firma sayımız da 56 iken bugün bin 500'e ulaştı. Yine göreve geldiğimizde 1 milyar dolar olan sektörün cirosu, 2019'da 10,8 milyar dolara yükseldi. 2002'de yalnızca 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı, 2019 itibarıyla 3 milyar doları geçti. Neredeyse yok düzeyinde olan Ar-Ge harcaması 2019'da 1,5 milyar doları geçti. Bugün dünyanın en büyük savunma şirketleri listesinde 5 firmamız bulunuyor.

Diğer taraftan havuzlu çıkarma gemimiz TCG Anadolu'nun inşasının sonuna geldik. Nitekim gemimiz 1 Temmuz'da liman test hazırlıkları için rıhtıma indi. Tasarımından üretimine her aşamada yerli olacak savaş uçağımızı da 2023'te hangardan çıkaracağız.

Bulduğumuz noktayı önemsiyoruz fakat daha fazlasını yapmamız gerekiyor. Böyle bir iradeye, altyapıya ve birikime sahibiz. Savunma sanayi projelerimizin en önemlisi şüphesiz SİHA ve İHA'lardır. AKINCI ile bu alanda dünyanın ilk 4 ülkesinden biri olacağız. Terörle mücadelemize SİHA'lar gerçekten büyük katkı yapıyor. Bunun yanında eşgüdüm içinde yürüyen bir süreç var. Güvenlik teşkilatlarımız olan TSK, emniyet, jandarma ve MİT arasındaki koordinasyon şu an en üst düzeyde... İnşallah bunu daha da artıracğız.

SİHA'lar, alanında yeni bir etki oluşturuyor sanki?

Kesinlikle. Sadece terörle mücadelede değil, Suriye'de ve Libya'da da İHA ve SİHA'lar çok etkin rol oynuyor. Bu alanda dünyanın ilgisini çekmiş durumdayız. İHA ve SİHA'lara yönelik de çok ciddi dış talep var. Tabi savunma sanayii alanındaki diğer yerli üretimlerimize yönelik de büyük bir ilgi var. Hem özel sektör hem de devlet olarak bu alanda atılan adımlarımız kesintisiz sürecek.

SAHA-MASA DENGESİ BELİRLEYİCİ

15 Temmuz darbe girişiminden sonra yaptığınız bir konuşmada "Artık sadece ülkemiz üzerine oynanan oyunları değil bölgemizde kurulan tuzakları da bozacağız" demiştiniz. Nitekim bunun ilk örneği Ağustos 2016'da Fırat Kalkanı Operasyonu ile ortaya konuldu. Arkasından diğer operasyonlar geldi. Türkiye bu alanda nasıl bir strateji izliyor?

Bölgemizle ilgili konularda taraflı, fırsatçı ve diğer tarafı yok sayan bir yaklaşım içinde asla olmadık. Barışın inşa edilmesi, akan kanın durması için çaba harcıyoruz. Çatışmalar sebebiyle insanların mülteci durumuna düşmesini, evini, barkını, hayatını kaybetmesini istemiyoruz.

Türkiye'nin bu konudaki duruşu nettir; bizim kimsenin toprağında, egemenliğinde gözümüz yoktur. Kendi güvenliğimizin üzerine ne kadar titriyorsak, komşularımızdan başlayarak dost ve kardeş ülkelerin güvenliğine de aynı şekilde hassasiyet gösteriyoruz.

**ANTIFA
ÖRNEĞİNİN
HERKES İÇİN BİR
İBRET VESİLESİ
OLACAĞINA
İNANIYORUM.
DAHA BİRKAÇ
YIL ÖNCESİNE
KADAR
ROMANTİK
SÖZLERLE
DESTEKLENEN
BU YAPI
ŞİMDİ TERÖR
ESTİRİYOR,
SOKAKLARI
ATEŞE VERİYOR.
NİTEKİM BU
TAŞKINLIKLAR
KARŞISINDA
SAYIN TRUMP,
ANTIFA'YI
TERÖR ÖRGÜTÜ
OLARAK İLAN
EDECEKLERİNİ
AÇIKLADI.
BENZER TEHDİT
FETÖ İÇİN DE
GEÇERLİDİR.**

Fransa ve Abu Dabi yönetimi başta olmak üzere kimi ülkelerce yürütülen propagandanın arkasında, Türkiye'nin hukuk, demokrasi ve adalet eksenli mücadelesine yönelik tahammülsüzlük vardır. Türkiye, sahada ve masada verdiği başarılı mücadelelerle kan ve kaostan beslenenlerin hesaplarını bozmuştur. Bugün yüz milyonlarca mazlum ve mağdurun nazarında Türkiye; umutla, adaletle, merhametle özdeş hale gelmiştir. Ülkemize yönelik bu teveccühü korumakta kararlıyız.

DARBEÇİLER LİBYA'YI TERK ETMELİ

Türkiye, Libya'da oyun kurucu bir aktör olarak sahada yerini aldıktan sonra, süreç BM nezdinde Libya'nın meşru hükümeti olan UMH lehine işliyor. Barış ve istikrarın sağlanabilmesi için uluslararası toplumdan bu konuda beklentileriniz nelerdir?

Türkiye'nin kararlı tavrı sayesinde darbeci Hafter ile destekçilerinin Trablus'u işgal planı tutmadı. Uluslararası meşruiyeti haiz Milli Mutabakat Hükümeti, çok kısa sürede darbecileri Trablus'tan söküp atmayı başardı. Sahada elde edilen bu kazanımlar, inşallah Libya'nın tamamında barış ve huzurun müjdecisi olacaktır.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" ile "Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası" son derece önemlidir. Bu iki muhtıra ile ülkemiz, Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerini garantiye almış, aynı zamanda da Libya'lı kardeşlerine sahip çıkmıştır. Ayrıca Libya'ya sağlıktan ulaşım altyapısına kadar her alanda destek oluyoruz.

Libya'nın bir an önce istikrara kavuşması sadece Libya halkının

değil, tüm bölgenin çıkarınadır. Bu ülkenin siyasi ve ekonomik açıdan güçlenmesi hem Kuzey Afrika'yı hem de Avrupa'yı rahatlatacaktır. Uluslararası toplum meşru hükümeti destekleyerek artık tercihini yapmalı, savaş suçu işleyen darbəcileri durdurmalıdır. Libya'yı kan gölüne çeviren lejyonerler bir önce bu ülkeden çıkarılmalıdır. Terhune ve daha birçok şehirde ortaya çıkan toplu mezarların hesabı, darbəcilerden muhakkak sorulmalıdır.

AKDENİZ'DE GERİLİM İSTEMİYORUZ

Türkiye, Libya ile birlikte Doğu Akdeniz'de de aktif bir strateji izliyor. Türkiye'nin buradaki gelişmelere bakış açısı nasıl?

Aralarında komşularımızın da olduğu bazı ülkeler, Türkiye'yi

8 bin 200 kilometrekarelik alanı, DEAŞ ve PKK/YPG'li teröristlerden temizledik. Irak'ta da terör örgütü PKK hedeflerine yönelik başarılı harekâtlar düzenliyoruz. PKK bu toprakların iklimine, insanına, inancına, değerlerine ve kültürüne düşmandır. Onbinlerce insanımızın katilidir. Bölgenin geleceğinde bu örgüte yer yoktur.

Doğu Akdeniz'de etkisizleştirmek için hatalı bir sürecin içine girdiler. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye'nin Akdeniz'deki haklarını gasp etmek istediler. Defalarca bunun yanlış olduğunu, hukuka uygun olmadığını söyledik. Türkiye'nin hak ve hukukunu koruma noktasında kararlı olduğunu ifade ettik. Hedefleri, Akdeniz'e en uzun kıyıya sahip olan ülkemizi sadece oltayla balık tutacak bir kıyı şeridinde mahkum etmekte. Ama attığımız adımlarla bu planı boşa çıkardık. İki sondaj gemimizi göndererek, ülkemize ait alanlarda sismik araştırmalar yapmaya başladık.

Açık ve net söylüyorum; biz tarih boyunca farklı medeniyetlere beşiklik etmiş Akdeniz'de gerilim istemiyoruz. Bilakis burada var olduğu düşünülen hidrokarbon kaynaklarının tüm bölge için bir fırsat teşkil ettiğine inanıyoruz. İş birliğini ve adil bir paylaşımı esas alan her türlü teklife kapımız açıktır. Bu prensipler temelinde herkesle çalışmaya hazırız.

Ülkemizde CHP'nin başını çektiği muhalefet yine bu konuda uygulanan yol haritasına

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği avantajları çok iyi kullandık. Daha önce çift başlıktan neşet eden sorunların hiçbiri bu süreçte yaşanmadı. Kriz döneminde sistem tıpkı bir saat gibi tıkır tıkır işledi. Böylece muhalefetin sistemle ilgili eleştirilerinin ne kadar yersiz, haksız ve gereksiz olduğu ortaya çıktı.

karşı, sert eleştiriler getiriyorlar. Nasıl yorumluyorsunuz bu durumu?

Açıkçası muhalefet partilerinin, özellikle de CHP'nin bu tarz eleştirilerine ilk defa şahit olmuyoruz. 18 yıllık iktidarımız döneminde, ülkemizi, milletimizi ve demokrasimizi güçlendirmek için attığımız tüm adımlarda, CHP'nin saldırılarına ve ithamlarına muhatap olduk. Suriye'nin kuzeyinde kurulmaya çalışılan terör koridorunu, CHP'ye rağmen akamete uğrattık. Hendek ve çukur terörünü CHP'ye rağmen engelledik. İdlibli kardeşlerimize yine CHP'ye rağmen sahip çıktık. 15 Temmuz sonrasında FETÖ'ye karşı mücadelemizi yine CHP'ye rağmen sürdürdük. Aynı şekilde Libya ve Doğu Akdeniz'deki çıkarlarımızı CHP'nin muhalefetine rağmen savunduk ve savunuyoruz.

40 yıllık siyasi hayatımızda edindiğimiz tecrübe, bize CHP'nin millet ve memleket gibi bir derdinin olmadığını, Türkiye'nin çıkarları konusunda herhangi bir hassasiyetlerinin bulunmadığını göstermiştir. Şu an CHP eksenini kaybetmiş bir partidir. Rüzgar nerden eserse oraya yöneliyorlar. Sürekli bocalamalarının sebebi budur. Milli meselelerde CHP ve şürekâsının ne dediğine değil, milletimizin ne dediğine, neyi talep ettiğine bakıyoruz. Bizim için asıl olan Türkiye ve Türk Milleti'nin huzuru, emniyeti ve bekasıdır. Bunun dışındaki her şey laf güzaftır.

KOVID-19'LA MÜCADELEMİZ DÜNYAYA ÖRNEK

Türkiye sizin döneminizde aynı zamanda küresel vicdanın sesi oldu. Kovid-19 salgınıyla mücadele edebilmeleri için aralarında ABD ve İngiltere'nin de bulunduğu 140 ülkeye yardım gönderdiniz. Daha önce de yine mülteciler ve mazlum coğrafyalar konusunda önemli

adımlar atmıştınız. Mesela bir ABD'ye ve İngiltere'ye yardımı tam konumlandırıramıyor bazıları, Türkiye bu gücünü nereden alıyor?

Devlet geleneğimiz "insanı yaşat ki devlet yaşasın" prensibi üzerine bina edilmiştir. Biz aynı zamanda paylaşmanın, yardımlaşma ve dayanışmanın bereketine inanan bir milletiz. Koronavirüs salgını, insanlık tarihinin son asırda yüzleştiği en büyük sağlık krizlerinden birisidir. Maalesef birçok ülke bu salgına sağlık altyapısı bakımından hazırlıksız yakalanmıştır. Öyle ki gelişmiş ülkeler dahi vatandaşlarına ve sağlık çalışanlarına tulum, maske, koruyucu ekipman gibi temel ihtiyaç malzemelerini sağlamakta zorlanmıştır.

Türkiye olarak 40 bin yoğun bakım yatağı, 246 bin yatak kapasitesi, bin 213 bilgisayarlı tomografi cihazı, 4 bin tedavi kurumu, 1 milyon 100 bin sağlık çalışanımızla, hamdolsun salgını en rahat karşılayan ülkelerden biri olduk. Bu süreçte sağlık yatırımlarımıza hız verdik. İstanbul'da bin 8'er yataklı iki acil durum hastanemizi kısa sürede faaliyete geçirdik. Ayrıca İstanbul'da Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi gibi devasa sağlık tesislerini devreye aldık. Milletimizi, CHP Genel Başkanı'nın "sahra hastanesi" diye reklamını yaptığı hangarlara mahkûm etmedik.

İnsanların ilgisizlikten öldüğü, sağlık çalışanlarının maske dahi bulamadığı, yaşlı bakım evlerinden utanç verici görüntülerin yansıdığı durumların hiçbirisi ülkemizde yaşanmadı. Sosyal güvenlik sistemimizin kapsayıcılığı ve kuşatıcılığı sayesinde vatandaşlarımız, kimi yerlerde olduğu gibi milyon dolarlık faturalarla karşı karşıya kalmadı. Testten teşhis, tedavi ve ilaca hastalıkla mücadele için gereken her şeyi insanımıza ücretsiz sunduk.

Bunun yanında din, dil, ırk ve bölge ayrımı gözetmeden dünyanın 140 ülkesine tıbbi teçhizat ve malzeme gönderdik. Yine bu süreçte Türk mühendisleri tarafından geliştirilip, Türk firmalarınca üretilen solunum cihazları yaptık. Hamdolsun kendi hastanelerimizin yanı sıra Brezilya'dan Somali'ye kadar birçok kıtada Türk malı solunum cihazları kullanılıyor. 8'i aşı olmak üzere 17 ilaç geliştirme projemiz devam ediyor. Yıl sonundan önce, hatta daha erken bu projelerde klinik öncesi aşamaya geçmeyi planlıyoruz. Sağlığın kıymetinin daha iyi anlaşıldığı bu dönemde, Türkiye'nin büyük bir çekim merkezi olacağına, sağlık turizmi alanında da kendisinden söz ettireceğine inanıyorum. Bu vesileyle salgın sürecinde

**SAVUNMA
SANAYİ
PROJELERİMİZİN
EN ÖNEMLİSİ
ŞÜPHE SİZİ
VE İHA'LARDIR.
AKINCI İLE
BU ALANDA
DÜNYANIN İLK
4 ÜLKESİNDEN
BİRİ OLACAĞIZ.
TERÖRLE
MÜCADELEMİZE
SİHA'LAR
GERÇEKTEN
BÜYÜK KATKI
YAPIYOR.
BULUN-
DUĞUMUZ
NOKTAYI
ÖNEMSIYORUZ
FAKAT DAHA
FAZLASINI
YAPMAMIZ
GEREKİYOR.
BÖYLE BİR
İRADEYE,
ALTYAPIYA
VE BİRİKİME
SAHİBİZ.**

özverili bir şekilde görev yapan, sağlık çalışanları başta olmak üzere tüm kamu ve özel sektör personeline, milletim adına şükranlarımı sunuyorum.

**EKONOMİYİ
BÜYÜTMEMEYE
DEVAM EDECEĞİZ**

Efendim, ekonomide Türkiye için bir kriz beklentisi üretildi. Birkaç yıldır bu devam ediyor. Dışardan müdahaleler de oldu. Önümüzdeki süreçte ekonomide nasıl bir yol haritası olacak?

Ekonomi bizim her zaman öncelikli meselelerimizden biri oldu. 2002'de iktidara geldiğimizde kriz yorgunu bir ülkeyi devralmıştık. Kişi başı geliri 3 bin 500 doları ancak bulan, ihracatı 36 milyar olan, eğitimden sağlığa, ulaşımdan enerjiye her alanda yetersiz bir altyapıyla ağır aksak yol yürümeye çalışan bir Türkiye manzarası vardı.

Bu tablo karşısında hemen kolları sıvadık ve Cumhuriyet tarihimizin en büyük demokrasi ve yatırım hamlesini başlattık. 18 yıl boyunca Türkiye'yi büyütmek, vatandaşımızın refahını artırmak için ciddi çaba harcadık. İhracatımızı 36 milyar dolardan 181 milyar dolara, kişi başına düşen geliri 3 bin 500 dolardan bir ara 11 bin dolara kadar çıkardık. Marmaray gibi, Bolu Tüneli, Avrasya Tüneli, Nissibi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, İstanbul Havalimanı, 18 Mart Çanakkale Köprüsü gibi dev projeleri hayata geçirdik. 30 yeni havalimanı açarak, hava yolunu halkın yolu yaptık. Ülkemizi hızlı trenle tanıştırdık. "Türkiye'nin otomobili" rüyasını geleceğin teknolojisiyle gerçeğe dönüştürdük. 2002'de 31 bin megavat civarında olan kurulu gücümüzü bugün 3 kat artırarak 92 bin megavata ulaştırdık. Yine bizim dönemimizde Türkiye'yi enerjinin otoyolu haline getirdik. TürkAkım ve TANAP projeleriyle enerjinin uzaklara güvenli ulaşımında söz ve yetki sahibi konuma gelen Türkiye, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'yle

de enerjisine enerji katacaktır. Son 18 yılda ülkemize 220 milyar dolardan fazla doğrudan yatırım yaptık. Bugün satın alma paritesine göre değerlendirirsek milli gelir sıralamasında 13'üncü büyük ekonomiyiz.

Salgın döneminde sanayicimizden esnaf ve sanatkârimıza, çalışanlarımızdan ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza kadar herkesin yanında olduk. Sosyal Koruma Kalkanı çerçevesinde milletimize doğrudan 24 milyar lirayı aşkın kaynak aktardık. Kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteğinin süresini uzatarak, salgın sonrası dönemde de çalışanlarımızın yanında yer almaya devam ediyoruz.

Küresel düzeyde yeniden şekilleneceği anlaşılan siyasi ve ekonomik yapıda Türkiye, gerçekten avantajlı bir yerde duruyor. Daha salgın dönemi bitmeden, dünyanın dört bir yanından alternatif üretim ve tedarik kanalları için ülkemizdeki firmalarla temasa geçilmeye başlandı. İnşallah bu sıkıntılı süreci fırsata çevirecek, ülkemizi 2023 hedeflerine bir adım daha yaklaştıracaktır.

SALGINLA MÜCADELEDEKİ BAŞARI YENİ SİSTEMİN DAHA İYİ ANLAŞILMASINI SAĞLADI

Türkiye 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi modeline geçti. Yeni sistemin salgınla mücadeledeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği avantajları çok iyi kullandık. Kabinemizle tam bir koordinasyon içinde, vakit kaybına mahal vermeden, bürokratik oligarşiye takılmadan gereken tüm kararları aldık ve süratle uyguladık. Daha önce çift başlılıktan neşet eden sorunların hiçbiri bu süreçte yaşanmadı. Kriz döneminde sistem tıpkı bir saat gibi tıkır tıkır işledi. Böylece muhalefetin sistemle ilgili eleştirilerinin ne kadar yersiz, haksız ve gereksiz olduğu ortaya çıktı.

Öte yandan biz 83 milyonun huzuru ve sağlığı için başarılı bir mücadele yürütürken, muhalefet belediye başkanlarının çoğu, en basitinden toplu taşımadaki sefer sayısını dahi düzenlemekte aciz kaldı. İnsanımızın sağlığını hiçe sayan, tamamen iş bilmezlik ve koordinasyonsuzluktan kaynaklanan sıkıntılara şahit olduk.

Koronavirüs krizini tüm dünyaya örnek bir başarıyla yöneten kabinemize ve yönetim sistemimize yönelik vatandaşımızın duyduğu

güven de artmış durumda. Salgın döneminde yapılan kamuoyu yoklamaları bu gerçeği açıkça ortaya koyuyor. Devletimizin açıkladığı tedbirlere riayet ederek sürecin başarısına katkı sunan herkese teşekkür ediyorum. Tüm vatandaşlarımı "TAMAM" diye sloganlaştırdığımız Temizlik, Mesafe ve Maske kurallarına uymaya davet ediyorum.

CUMHUR İTTİFAKI GÜÇLÜ VE KARARLI

AK Parti ve MHP arasında yapılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi yoluna devam ediyor. İttifakın uyumunu ve geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye, Libya'dan Doğu Akdeniz'e, Suriye'den Irak'a kadar çok farklı cephelerde beka mücadelesi veriyor. Bu mücadelenin başarısı en az İstiklal Harbimiz kadar önemlidir. Ülkemizin zaferden başka şansı yoktur. AK Parti ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ise bu mücadelenin sancaktarıdır. Zira bu ittifak 15 Temmuz gecesi sokaklarda, meydanlarda omuz omuza yürütülen bir mücadeleyle kurulmuştur. Bu ittifak, pazarlıkların ve gizli-kapaklı anlaşmaların olmadığı şeffaf bir ittifaktır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ne kadar güçlü olursa, Türkiye de hedeflerine o derece hızlı ve sağlam yürür. Ülkemizin ve milletimizin bağımsızlığı için, ay yıldızlı bayrağımız için, vatan toprağımız için hiçbir fedakârlıktan bulunmaktan çekinmeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Bahçeli de bu konularda bizimle aynı hassasiyeti, aynı hissiyatı paylaşıyor.

Nitekim geride bıraktığımız zaman zarfında içeriden ve dışarıdan gelen nifak girişimlerine rağmen Yenikapı ruhunu diri tutmayı başardık. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi başta olmak üzere birçok reformu hayata geçirerek Türkiye'nin önünde yeni yolların açılmasını sağladık. FETÖ ve PKK terör örgütleriyle mücadelede tarihi ivme yakaladık. Ekonomimize yönelik sabotaj

HAVUZLU ÇIKARMA GEMİMİZ TCG ANADOLU'NUN İNŞASININ SONUNA GELDİK. NİTEKİM GEMİMİZ 1 TEMMUZ'DA LİMAN TEST HAZIRLIKLARI İÇİN RIHTIMA İNDİ. AYRICA TASARIMINDAN ÜRETİMİNE HER AŞAMADA YERLİ OLACAK SAVAŞ UÇAĞIMIZI DA 2023'TE HANGARDAN ÇIKARACAĞIZ.

girişimlerini başarıyla püskürttük. Suriye ve Libya'da Türkiye'nin menfaatlerini kararlılıkla koruduk. Millet ve memleket ortak paydasında kurduğumuz bu güzel birlikteliği inşallah önümüzdeki dönemde daha da güçlendireceğiz.

HEP GENÇLERLE YOL YÜRÜDÜM

Yeni sosyoloji ve gençlik konusu çok gündemde. Bu durumu nasıl yorumluyorsunuz?

40 yılı aşkın bir süredir siyasetin içindeyim. Bu zaman zarfında hep gençlerle yol yürüdüm, gençlere güvendim, gençlerin enerjisini, heyecanını ve desteğini yanımda hissettim. Başbakan olduktan sonra ilk işimiz, Anayasa değişikliğiyle gençlerin seçilme yaşını 30'dan 25'e düşürmek oldu. Sonra bununla da kalmadık, 16 Nisan Halkoylaması'nda gençlerin seçilme yaşını, seçme yaşıyla eşitleyip 18'e indirdik. Eğitim alanında liseden üniversiteye, barınma imkânından burs meselesine kadar pek çok reforma imza attık. Kangrene dönmüş üniversite harçlarını kaldırarak, gençlerimize eğitimde fırsat eşitliği sunduk. Üniversite imkânını tüm illerimize yaygınlaştırdık. Başvuran her öğrencimize ya burs ya da kredi veriyoruz. Son 18 yılda üniversite sayımızı 3 kat artırarak 200'ün üzerine çıkardık. Her kademede eğitim altyapısını sürekli güçlendirmekte kararlıyız.

Yeni yönetim yapımızı oluştururken Gençlik ve Spor Bakanlığı'nı kurmuş olmamız, gençlerimize verdiğimiz özel önemin ispatıdır. Genel Başkanı olduğum

Fransa ve Abu Dabi yönetimi başta olmak üzere kimi ülkelerde yürütülen propagandanın arkasında, Türkiye'nin hukuk, demokrasi ve adalet eksenli mücadelesine yönelik tahammülsüzlük vardır. Türkiye, sahada ve masada verdiği başarılı mücadelelerle kan ve kaostan beslenenlerin hesaplarını bozmuştur.

AK Parti'nin Gençlik Kolları 1,5 milyon civarında üye sayısıyla, diğer partilerin toplam üye sayılarının bile üzerindedir. Gençlik kollarımızda 19-20 yaşında ilk defa siyasete atılan arkadaşlarımız, bugün genel başkan yardımcısı, milletvekili, belediye başkanı olarak görev yapıyor. Şu anda da hem partide hem Cumhurbaşkanlığı'nda hem bürokraside yakın çalıştığım ekibimin çok büyük bir bölümü, genç denilebilecek yaşlardaki arkadaşlarımızdan oluşuyor. İnşallah bundan sonra da gençlerimize güvenmeye devam edeceğiz.

İSRAİL'İN DURMAYA NİYETİ YOK

Diğer taraftan Filistin'den yansıyan açıklamalara bakınca İsrail'in yayılmacı politikasının devam ettiği görülüyor. İsrail Başbakanı Netenyahu Batı Şeria'nın yüzde 30'unun daha ilhak edileceğini açıkladı. Temmuz ayı içinde harekete geçeceklerini kamuoyuyla paylaştılar. İsrail'in bu işgalci tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünyada adaletsizliğin zirveye çıktığı yerlerin başında İsrail işgali altında bulunan Filistin toprakları geliyor. Ancak İsrail güçlerinin acımasızca katlettiği Filistinliler artık küresel medyada haber olarak bile yer almıyor. İsrail'i gün geçtikçe pervasızlaştıran, daha da hukuk tanımaz hale getiren en önemli sebep, işte bu küresel sessizliktir.

İsrail'in, Batı Şeria'daki yerleşim birimlerini ve Ürdün Vadisi'ni ilhak edeceğini açıklaması, işgal ve zulüm politikasının yeni bir adımıdır. Dünya bu gidişata dur demeli, İsrail'in hukuk tanımaz adımlarına engel olmalıdır.

Geçen yıl Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'ndaki konuşmamda, İsrail'in Filistin topraklarında nasıl yayıldığını bir harita eşliğinde göstererek anlatmıştım. Dünyaya "Acaba İsrail neresidir, toprakları nereleri kapsıyor?" sorusunu yöneltmiştim. Gerçekten de İsrail 1947'de, 1949'da, 1967'de neresiydi, şu anda neresi diye baktığınızda sorunun kaynağı ortaya çıkıyor. 1947 haritasında o toprakların tamamı Filistin'e aitken, yıllar içinde Filistin küçülmüş, İsrail büyümüştür. 1967'de Kudüs'ün de işgaliyle yeni bir aşamaya geçildi. Günümüzde ise haritada maalesef artık Filistin diye bir yer kalmadı. Filistin'in neredeyse tamamına yakını İsrail tarafından yutuldu. İsrail şimdi de kalanını işgal etmenin peşinde... İlhak planları bunun bir parçasıdır.

Gazze'deki insanlık dışı abluka ile Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsüne yönelik saldırılar da devam ediyor. 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan egemen, bitişik ve bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulması bizim politikamızın ana eksenidir. Bunun dışındaki herhangi bir barış

planının adil olma, kabul edilme ve uygulanma şansı yoktur.

MESCİD-İ AKSA'NIN İZZETİNİ KORUMAK, MÜSLÜMANLARIN ORTAK GÖREVİ

Müslümanların genel olarak nasıl bakması gerekiyor bu konuya?

Kudüs üç semavi dinin mukaddes mekânıdır. Mescid-i Aksa ise biz Müslümanların ilk kible-sidir. Mescid-i Aksa'nın izzetini korumak, buraya el uzatılmasına mani olmak Müslümanların ortak görevidir. Bütün İslam âleminin bu gerçeği anlaması ve buna uygun davranması gerekiyor. Şunu da ilave edeyim; bizim Musevilere karşı herhangi bir önyargımız veya husumetimiz de yoktur. İsrail halkıyla da bir sorunumuz bulunmuyor. Bizim karşı olduğumuz İsrail hükümetinin işgalci ve hukuk tanımaz politikalarıdır.

AYASOFYA SULTAN FATİH'İN EMANETİ

En sıcak olan konulardan birisi Ayasofya'nın yeniden cami olarak ibadete açılması... Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Burası, Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u fethettiğinde ilk cuma namazını kıldığı ve fethin sembolü olarak camiye dönüştürdüğü bir mekândır. Bu yüzden toplum hafızamızdaki yeri vazgeçilmezdir. 1934'te Ayasofya'nın müzeye dönüştürülmesi, milletimizin içini acıtan bir karardır. Ayasofya'nın tekrar asli hüviyetine kavuşturulması gerekiyordu. Danıştay, yapılan başvuru sonucu nihai kararı verdi. Biz de gereğini yaptık. Dava sürecinde içerden ve yurtdışından çıkan çatlak seslerin ise hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Ayasofya'nın statüsüyle ilgili nihai karar mercii başkaları değil Türk Milleti'dir. Bu, bizim iç meselemizdir. Diğer ülkelere de ancak alınan karara saygı göstermek düşer.

40 yıllık siyasi hayatımızda edindiğimiz tecrübe, bize CHP'nin millet ve memleket gibi bir derdinin olmadığını, Türkiye'nin çıkarları konusunda herhangi bir hassasiyetlerinin bulunmadığını göstermiştir. Şu an CHP eksenini kaybetmiş bir partidir. Rüzgar nerden eserse oraya yöneliyorlar. Sürekli bocalamalarının sebebi budur.

15 Temmuz'da Medya: Darbe ve Direnişin Mecrası
Temmuz 2017 | İsmail Çağlar, Mehmet Akif Memmi, Fahrettin Altun

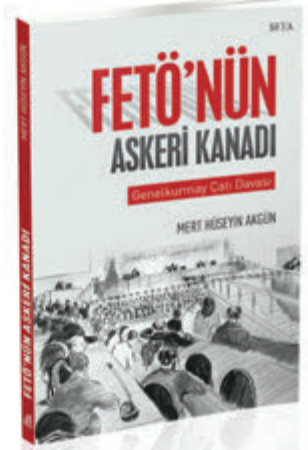
FETÖ'nün Anatomisi
Temmuz 2017 | Enes Bayraktar, Ufuk Uluç

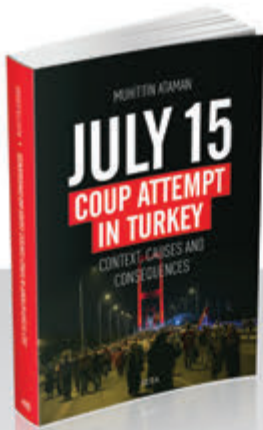
Milletin Zaferi: 15 Temmuz
Ocak 2017 | Burhanettin Duran, Fahrettin Altun

Demokrasi Nöbetleri: Toplumsal Algıda 15 Temmuz Darbe Girişimi
Ekim 2016 | Nebi Miş, Serdar Güleler
İpek Coşkun, Hazal Duran, M. Erkut Ayvaz

Fetö'nün Askeri Kanadı: Genelkurmay Çatı Davası
Haziran 2020 | Mert Hüseyin Akgün

July 15 Coup Attempt in Turkey: Context, Causes and Consequences
July 2017 | Muhittin Ataman

Democracy Watch: Social Perception of 15 July Coup Attempt
September 2016 | Nebi Miş, Serdar Güleler
İpek Coşkun, Hazal Duran, M. Erkut Ayvaz

The Triumph of Turkish Democracy: The July 15 Coup Attempt and Its Aftermath
August 2016 | Burhanettin Duran, Fahrettin Altun

Tanzimu Gulen ve'l-Muhavelutu'l-Inkılâbiyye
July 2017 | Ramazan Yıldırım